

TARBIJAKAITSE JA
TEHNILISE JÄRELEVALVE
AMET

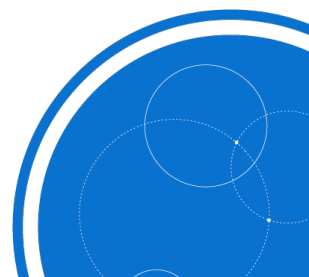

Juhend

Küünalde määrgistamisest

Sisukord

1. Juhendi eesmärk ja kohaldamisala	3
2. Üldnõuded küünaldele ja nende märgistamisele	3
3. Küünalde minimaalsed ohutusjuhised	4
3.1. Siseruumides kasutatavate küünalde minimaalsed ohutusjuhised	4
3.2. Välitingimustes kasutatavate küünalde minimaalsed ohutusjuhised	5
4. Täiendavad nõuded, lähtuvalt küünla koostisest ja omadustest	6
4.1 Märgistus	7
4.2 Pakend	7
4.3 Teavitamise kohustused	8

1. Juhendi eesmärk ja kohaldamisala

- Juhendi eesmärk on anda ülevaade küünalde (sh lõhnaküünalde) märgistamisele kohalduvatest (miinimum)nõuetest. Märgistamise nõuded (sh ohutusjuhised) **kohalduvad ka käsitööna müügiks valmistatud küünaldele.**
- Juhend on koostatud koostöös Terviseametiga ning on soovitusliku iseloomuga, mida vajadusel jooksvalt muudetakse.
- Juhendi koostamisel kasutatud õigusaktid ning standardid:
 - tarbijakaitseadus (TKS);
 - toote nõuetele vastavuse seadus (TNVS);
 - kemikaaliseadus (KemS);
 - Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH-määrus);
 - Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrustest (EÜ) nr 1272/2008, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist (CLP-määrus);
 - Sisetingimustes kasutatavad küünlad:
 - EVS-EN 15494:2019 Candles- Product safety labels;
 - EVS-EN 15426:2018 Specification for sooting behaviour;
 - EVS-EN 15493:2019 Candles- Specification for fire safety;
 - Välitingimustes kasutatavad küünlad:
 - EVS-EN 17617: 2021 Outdoor candles - Product safety labels;
 - EVS-EN 17616:2021 Outdoor candles - Specification for fire safety.
- Standardite järgimine ei ole ettevõtjale kohustuslik, kuid nende järgimine annab eelduse, et toode vastab EL-i ohutusnõuetele. Standardid on kättesaadavad Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskuse [kodulehelt](#).

2. Üldnõuded küünaldele ja nende märgistamisele

- Toodet, mis ei ole ohutu, ei või turule lasta ega kasutusele võtta.
- Kui õigusaktis sätestatakse tootele nõue, ei või sellele nõudele mittevastavat toodet turule lasta ega kasutusele võtta.
- Toode on ohutu, kui see mõistlikel kasutustingimustel, arvestades kasutusiga ning asjakohastel juhtudel kasutuselevõtu-, paigaldus- ja hooldusnõuete järgimist, tagab inimese ohutuse ja tervise kaitse ega ohusta ümbritsevat keskkonda.

- Kaup peab vastama kehtestatud nõuetele, olema sihipärasel kasutamisel ohutu tarbija elule, tervisele varale ja selliste omadustega, mida tarbija õigustatult eeldab.
- Tarbijale tuleb edasi anda kogu teave kauba ohutuks kasutamiseks.
- Küünalde märgistusel tuleb esitada:
 - Küünla nimetus, juhul kui ei ole üheselt arusaadav küünla otstarve (nt õueküünal, veeküünal, lõhnaküünal jne);
 - Juhised küünla ohutuks kasutamiseks (ohutusteave, hoiatused);
 - Küünla identifitseerimist võimaldav teave - tüübi-, partii- või seerianumber või muu märg, mis võimaldab seda tuvastada;
 - Tootja/importija andmed (nimi või kaubamärk ning kontaktandmed).
- Käsitööna valmistatud küünalde kaunistamiseks/pakendamiseks kasutatakse sageli erinevaid materjale (taimi, lilli, tekstiili jms), mis võivad teatavatel juhtudel kergesti süttida, mistõttu tuleb toote valmistajal muuhulgas juhtida kasutaja tähelepanu nendest tekkida võivatele ohtudele ning anda juhised ohtude vältimiseks, nt esitades teabe, et dekoratiivelemendid tuleb enne küünla süütamist eemaldada, vms asjakohase info.
- Küünlaid peab valmistama sellise kuju ja vormiga, et neid ei oleks võimalik ekslikult pidada toiduks.
- Küünla tootjal või importijal tuleb võtta asjakohased meetmed tõendamaks, et toote kasutamisel tekkiv aur või suits on tarbijale sisse hingamisel ohutu. Näiteks võivad küünla põlemisproduktideks olla sõltuvalt küünla keemilisest koostisest teatavad lenduvad orgaanilised ühendid, süsinikmonooksiid, polütsükliilised aromaatsed süsivesinikud (PAH) ja tahked osakesed (PM), mis suurtes kogustes võivad põhjustada kasutajale tervisekahjustusi ja allergilisi reaktsioone.

3. Küünalde minimaalsed ohutusjuhised

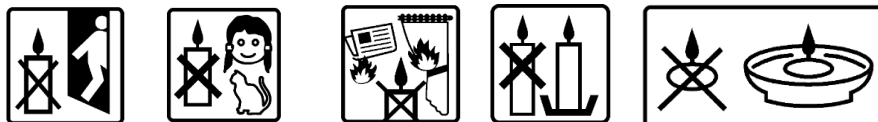
3.1. Siseruumides kasutatavate küünalde minimaalsed ohutusjuhised

- Standardi EVS-EN 15494 (candles- Product safety labels) kohaselt on minimaalsed ohutusjuhised siseruumides kasutatavatele küünaldele järgmised:
 - “Ära jäta põlevat küünalt kunagi järelevalveta”,
 - “Hoi aemal lastest ja loomadest”,
 - “Hoi aemal süttivatest esemetest”.

Olenevalt küünla spetsiifikast lisaks:

- “Kasuta kuumakindlat alust”,
- “Kasuta sobivas veega täidetud kausis”.

Eelpool nimetatud ohutusjuhiste asjakohased piktogrammide:

3.2. Välitingimustes kasutatavate küünalde minimaalsed ohutusjuhised

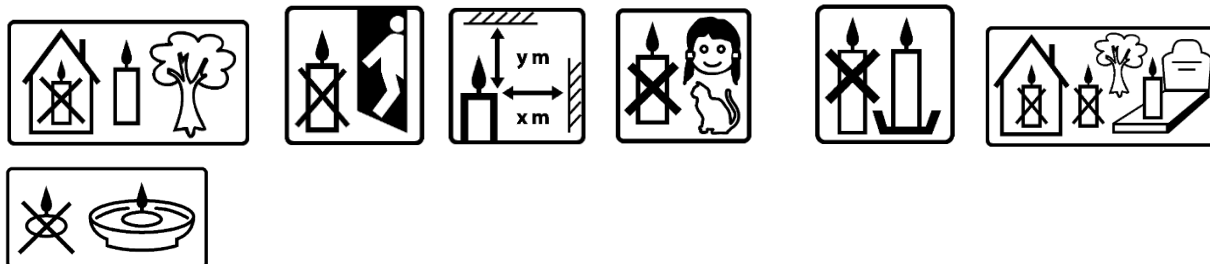
- Standardi EVS-EN 17617 (outdoor candles - Product safety labels) kohaselt on minimaalsed ohutusjuhised välitingimustes kasutatavatele küünaldele järgmised:

- “Ainult välitingimustes kasutamiseks”,
- “Ära jäta põlevat küünalt kunagi järelevalveta”,
- “Hoidke eemal asjadest mis võivad süttida, miinimum x (m) küünla ümber ning y (m) küünla kohal”,
- “Hoia eemal lastest ja loomadest”,
- “Kasuta kuumakindlat alust”.

Olenevalt küünla spetsiifikast lisaks:

- “Kasuta ainult kalmistul õues”,
- “Kasuta sobivas veega täidetud kausis”.

Eelpool nimetatud ohutusjuhiste asjakohased piktogrammide:

- Ohutusjuhised võib esitada kas sõnalise tekstina ja/või piktogrammidenä.

Ohutusjuhistele eelneb hoiatusmärk:

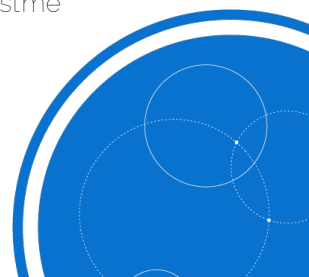
- Eeltoodud ohutusjuhised on miinimum teave. Kiiunalde märgistamist käsitlevatest standarditest leiab lisaks täiendavaid ohutusjuhiseid (sh piktogramme), mida kiiunla ohutuse tagamiseks, olenevalt kiiunla spetsiifikast, märgistusel kasutada.
- Tootja kohustus on vastavalt kiiunla eripäradele ning omadustele, anda tarbijale asjakohast teavet, et tagada tootest tulenevate ohtude vältimine ning toote ohutu kasutamine.

4. Täiendavad nõuded, lähtuvalt kiiunla koostisest ja omadustest

- Euroopa Kemikaaliameti juhendi „Toodetes sisalduvatele ainetele esitatavate nõuete juhend“ kohaselt on kiiunal kemikaali (aine või segu) ja toote¹ (mille funktsioon on olla mahuti või kandematerjal) kombinatsioon. Kemikaalid võivad olla inimese tervisele ja keskkonnale ohtlikud ja nende omadused tuleb esmalt kindlaks määrata ning kokkulepitud eeskirjade (CLP-määruse I lisa) alusel klassifitseerida vastavatesse ohuklassidesse² (nt silmi ärritav). Kasutajaid teavitatakse kemikaalidega kaasnevatest ohtudest, lisades märgistusele asjakohased ohupiktogrammid, tunnussõnad ja ohulaused. Hoiatuslausete abil soovitatakse asjakohaseid meetmeid kemikaali kasutamisest tuleneva kokkupuute kahjulike mõjude minimeerimiseks või ennetamiseks.
- Lõhnakiiunlad võivad sisaldada allergilist reaktsiooni tekitavaid või silmi/nahka ärritavaid koostisaineid (nt eeterlikke õlisid) või muid ohtlikke koostisaineid, mis võivad tingida vajaduse järgida CLP-määruse kohaseid klassifitseerimise, märgistamise ja pakendamise nõuded ning vajaduse koostada REACH-määruse nõuete kohane ohutuskaart. Teekiiunalde puhul võivad vastavalt CLP artiklile 29 kehtida teatavad märgistamise erandid.
- **Sääsetõrjeks ettenähtud kiiunlad** (*kiiunla märgistusel/esitlusel on viidatud sääskede tõrjumisele, peletamisele, hävitamisele vms*) liigitatakse biotsiidiks ning need peavad olema registreeritud ja märgistatud biotsiidiseaduse ning biotsiidimääruse nõuete kohaselt. Biotsiidi registreerimistunnistuse või loa kehtivuse kontrollimiseks peaks sõltuvalt toimeaine staatusest

¹ „toode“ – ese, millele antakse tootmise käigus teatud kuju, pinnaviimistlus või kujundus, mis määrab tema funktsiooni suuremal määral kui tema keemiline koostis (CLP-määruse artikkel 2 lg g).

² „ohuklass“ – füüsikalise, tervise- või keskkonnaohu laad. Igas ohuklassis on ohu raskusastme täpsustamiseks kindlad ohukategooriad.

vaatama kas Terviseameti andmebaasi „[Üleminekuperioodil registreeritud biotsiidid](#)“ või Euroopa Kemikaaliameti andmebaasi „[Loa saanud biotsiidid](#)“. Rohkem infot saab [Terviseameti kodulehelt](#).

- Juhul kui säisetõrjeks kasutatavas küünlas olev toimeaine ei ole tegelikult antud tooteliigis lubatud kasutada, siis ei saa seda biotsiidina registreerida ning säisetõrje küünlana müüa.

4.1 Märgistus

- Lõhnaküünalt klassifitseeritakse hingamiselundite või naha sensibilisaatoriks³, kui vähemalt üks tema koostisaine on liigitatud hingamiselundite või naha sensibilisaatoriks ja selle sisaldus segus⁴ vastab CLP-määruse tabelis 3.4.5 toodud üldisele sisalduse piirväärtusele või on sellest kõrgem. Lõhnaküünla tootetähis peab sellisel juhul sisaldama sensibiliseerivate koostisainete nimetusi.
- Märgistusele kantakse sõltuvalt ohuklassist CLP-määruse tabelis 3.4.7 sätestatud märgistuselemendid, sh ohupiktogrammide:

või

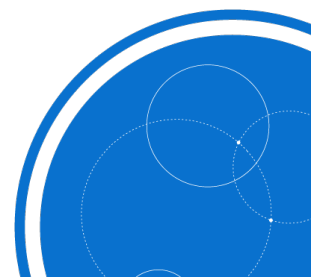
- ning ohulaused: „Sissehingamisel võib tekitada allergiat või astma sümptomeid või hingamisraskusi“ või „Võib tekitada allergilist nahareaktsiooni“
- ja asjakohased hoiatuslaused.
- Kui lõhnaküünal ise ei ole klassifitseeritud hingamiselundite või naha sensibilisaatoriks, kuid sisaldab vähemalt üht sensibiliseerivat ainet, mille sisaldus on vähemalt sama suur kui CLP-määruse I lisa tabelis 3.4.6 märgitud või sellest suurem, peab märgistusel olema ohulause EUH208: „Sisaldab (sensibiliseeriva aine nimetus). Võib esile kutsuda allergilist reaktsiooni.“
- Nahka või silmi ärritavaks klassifitseeritakse segu vastavalt CLP-määruse I lisa punktis 3.2.3 ja 3.3.3 sätestatud nõuetele.
- Märgistus ja ohutuskaart peavad olema eesti keeles.

4.2 Pakend

- Avatud klaas- või alumiiniumfooliumist mahutit või avadega paberkarpi ei peeta CLP artikli 35 kontekstis pakendiks, sest pakend kujundatakse ja valmistatakse sellisena, et sisu ei pääseks

³ "sensibilisaator" - kontaktallergeen

⁴ "segu" - kahest või enamast ainest koosnev segu või lahus

välja. Pakendi puhul ei tohi kasutada sellist kuju ega kujundust, mis võiks tõmmata endale laste tähelepanu või äratada neis aktiivset uudishimu või eksitada kasutajat või mis sarnaneb toiduainete, sööda, ravimite ja kosmeetikavahendite puhul kasutatava esitusviisi või kujundusega, mis eksitaks kasutajat.

4.3 Teavitamise kohustused

- CLP-määruse kohaselt ohtlikuks klassifitseeritud küünalde (segu) tootja või importija teavitab segu keemilisest koostisest Euroopa Kemikaaliameti [mürgistusteabekeskuste teavitamise portaali kaudu](#) (ECHA PCN portal), lisades märgistusele UFI koodi.
- CLP-määruse kohaselt ohtlikuks klassifitseeritud küünalde (segu) tootja ja importija teavitab segu klassifikatsiooni mõjutavast koostisainest Euroopa Kemikaaliametile selleks, et aine lisada [klassifitseerimis- ja märgistusandmikku](#).
- Rohkem infot teavitamiste kohta leiab terviseameti kodulehelt (<https://www.terviseamet.ee/et/kemikaaliohutus-tooteohutus/kemikaalikaitlejale/clp/ohtlikust-segust-teavitamine> ja <https://www.terviseamet.ee/et/kemikaaliohutus-tooteohutus/kemikaalikaitlejale/clp/teavitamine-klassifitseerimis-ja>)
- *REACH- , CLP- ja biotsiidimääruse nõudeid puudutavate küsimuste korral saab täiendavat infot Terviseameti CLP, REACH ja biotsiidi kasutajatoelt clp@terviseamet.ee, reach@terviseamet.ee ja bpr@terviseamet.ee ning küünalde märgistamise üldnõuete osas Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametilt info@ttja.ee .*
- Täiendav infomaterjal:
 - Euroopa Kemikaaliameti klassifitseerimise juhend: [Guidance on the Application of the CLP Criteria](#).
 - Euroopa Kemikaaliameti märgistamise ja pakendamise juhend: [Määruse \(EÜ\) nr 1272/2008 kohase märgistamise ja pakendamise juhend](#).
 - Euroopa Kemikaaliameti juhend: [Ohutuskaartide koostamise juhend](#).